

mesta, trije dnevi minejo do objave, več kot osem dni je rok za zbiranje ponudb, potem pa komisija pregleda ponudbe in obvesti izbranega pa tudi tiste, ki niso sprejeti. Slednji imajo osem dni za pritožbo, sprejeti mora na zdravniški pregled, to traja spet deset dni in vse to nas stane. No, če potem sprejetega ni, ker se je medtem že zaposlil drugje, so stroški še večji; blago pa je hitro pokvarljivo, sadje ne čaka. To so težave in pričakujemo, da bo z novim zakonom tudi delavec odgovoren, če bo zapustil delo. Edino pravilno bi bilo, kot so sprejele druge republike, da to velja kot kršitev discipline in zanjo plača denarno kazen.

Jugoslovanski načrt za dvokolesa

RADO SKERL, direktor proizvodnje, UNIS ROG:

Akcijski odbor je pritegnil precej širok krog ljudi, ki so dajali predloge, nekaj jih je prišlo tudi v naš akcijski program. Kako bodo predlogi uresničeni, je odvisno od kolektiva. Sodelovanje s terenom: terenska organizacija zveze komunistov je organizirala sestane, kjer smo podrobno opisali naš položaj. Sicer pa naši delegati sodelujejo v odborih KS. Srednjeročni načrt za našo tovarno je izdelan, v okviru skupnosti pa smo zadolženi za pripravo načrta za celotno branžo v Jugoslaviji. To je težje, ker je treba uskladiti interese štirih proizvajalcev. Prvazprav moramo izdelati jugoslovanski načrt za proizvodnjo dvokoles.

MIHA HLADE, generalni direktor, KOMPAS:

Sodelovanje pri sestavi programov je bilo zelo intenzivno, zdaj je vprašanje, kako bo pri izvajanju, kar bo mesečno spremljal akcijski odbor, zatem pa bomo to ponovno pretrgli s strokovnimi službami. Od septembra naprej bomo vsak mesec delali eno soboto prostovoljno, da bomo lahko ažurirali finančno poslovanje. S tem pričakujemo pospešen priliv deviz iz tujine — doslej je bil to ob koncu leta običajno velik problem. Imamo še posebne težave, ki nastajajo pri izvajanju programa zaradi zakonskih predpisov. Vanje nismo mogli vključiti šoferjev in prevoznikov in ti zato hočejo imeti enake dohodke kot prej. Tako smo prišli v drugo skrajnost, da imajo vsak dan osem do deset nadur, ki pa so imaginarne — ta problem rešujemo že dve leti. Uvedli smo natančno evidenco prihodov z mehaničnimi urami. Uspeli smo. Prej smo bili v KS Ajdovščina, sedaj smo prišli v KS Kolodvor; upam, da bomo kaj več sodelovali. Značilnost srednjeročnega programa je krepitev lastne materialne baze.

Voznik brez dovoljenja

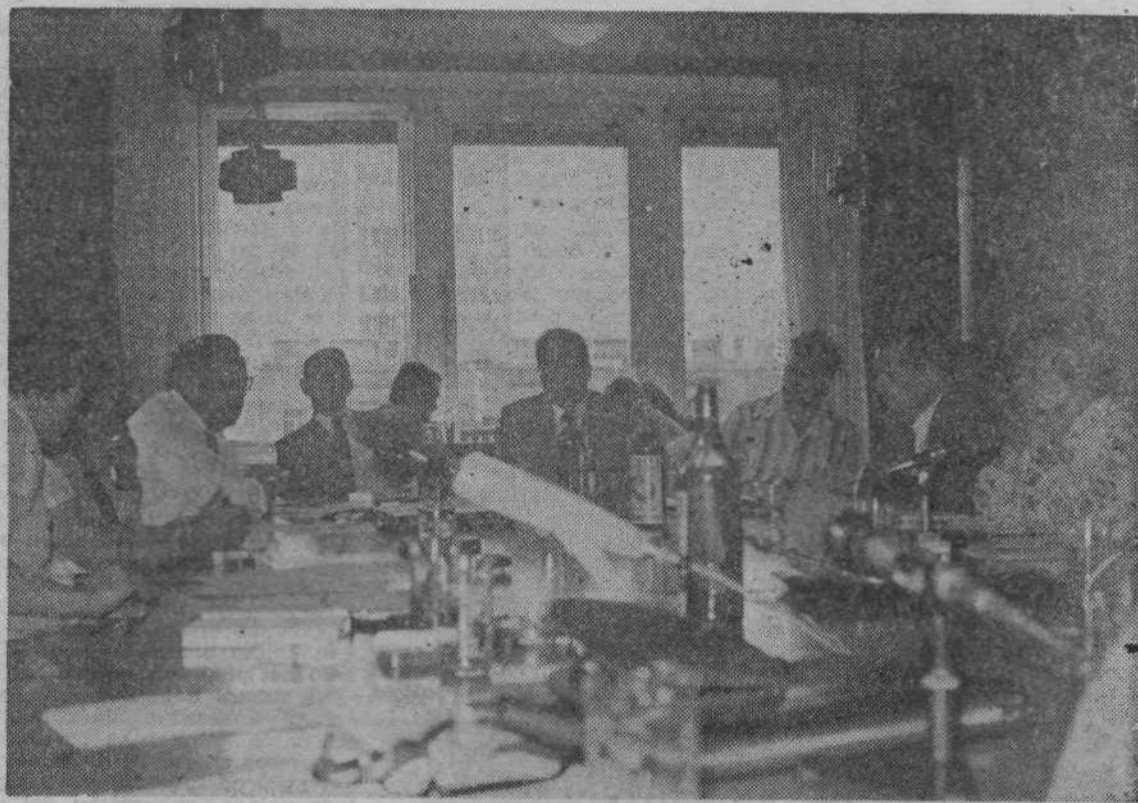
MARIJA MESARIČ, direktorica splošnega sektorja, GP TEHNIKA:

Zelo težko je dopovedati delavcem, da pri ustavitvi objekta, kot je na primer Bavarski dvor, tisti inženirji sedaj ne delajo več dela, ki vzame veliko denarja, ampak da ima v takem položaju strokovni kader še veliko več dela, kot če se delo normalno odvija. Težave so tudi pri delovni disciplini. Vinjenemu vozniku vzamejo vozniško dovoljenje, lastnosti delavca v delovni organizaciji pa s tem ne zgubi. Imamo kopico šoferjev, ki ne smejo voziti, plačati pa jih moramo. Prav to pa ni plačilo po delu. Ne vem, zakaj se izogibamo sankcij. Prepričana sem, da bi bila disciplina večja, če bi tisti, ki kar naenkrat zapusti delovno organizacijo, moral plačati škodo, katero ji je s tem povzročil. Mi imamo dislocirane delovne enote in zato moramo imeti toliko več zborov delovnih ljudi. Vsak tak zbor pa bi propadel, če ga ne bi sklicali v delovnem času, ker pravijo, da je razprava o delu enakovredna delu. Sestanke delovskih svetov in druge imamo sicer zunaj delovnega časa, sklepčnost pa smo dosegli s plačilom sestankovanja — kot nadurnega dela. Razen partijskega in sindikalnega izvršnega odbora so vsi sestanki plačani. Z naraščanjem števila sestankov udeležba kljub plačilu upada. Glede sodelovanja s KS pa je tako, da bi aktivne delavce želeli vsepovsod, tako v kraju bivanja in v kraju dela in če bi bil povsod, kjer bi ga želeli, bi se pretrgal. Novi pa se ne želijo aktivirati, ker jim to pomeni dodatno obremenitev. Naša posebnost je ugotovitev (od pomladi), da imamo delavce iz 2318 KS, 317 jih pa sploh ne ve, v katero KS spadajo.

Recept zoper nadure

ZDENKO FUKS, generalni direktor, AVTOTEHNA:

Avtotehna ni nikoli šla skozi fazo ekonomskih enot, sedaj ugotavljamo s TOZD, da so veliko pomagali pri stabilizacijskem obnašanju zaposlenih. Ugotavljamo, da smo že s samim oblikovanjem TOZD veliko prinesli. Delavec mora imeti na mesec 182 ur, pridejo pa zamude in drugi izostanki in jih ima samo 150, kako naj mu zdaj plačamo samo 150 delovnih ur — to mora urediti zakonodaja. Za nadure smo vedno mislili, da so dodatni vir dohodkov in smo jih vedno pisali, dokler nismo uvedli navadnega formularja, na katerega je moral tisti, ki je hotel delati nadure, napisati, kaj bo delal, potem mu je moral to potrditi vodja in še direktor TOZD. Ko smo uvedli tak formular, je število nadur padlo za 80 odstotkov. Pri oblikovanju TOZD po vertikali, kar je edino logično, je nekje prišla naša

servisna dejavnost pod trgovinsko dejavnost, v kateri so servisne ure omejene na 30,00 dinarjev za opravljeno uro, več je ne smeš zaračunati, ker imaš sicer opraviti z inšpekcijo. Če pa bi servise formirali ločeno, bi servisno uro lahko računali tudi 64,00 dinarjev, kar bi pokrivalo naše izdatke. Zdi se mi, da so tisti, ki so pri formiranju TOZD servise nelogično izdvojili, namenoma izrabili to nelogičnost zakona.

Da se bomo razumeli!

MILOŠ VEHOVAR, generalni direktor, ELEKTRONABAVA:

Naši delegati so delavni. Želel pa bi, da bi dobivali takšne materiale, da jih bodo razumeli in jih lahko posredovali naprej. Želel bi tudi, da bi bili podatki, ki jih zbira, predeluje in obdeluje družbeno knjigovodstvo za nas, ali pa mi za družbeno knjigovodstvo, taki, da jih bomo delavcem lahko razložili. Da bomo lahko rekli: takole je. Ne pa, da bomo tisti obračun morali sestaviti zase čisto drugače, da bo sploh nekdo naših razumel, za kaj gre. Sicer je iluzorno, da bi samouprava zaživela do vsakega delavca, saj bodo strokovni ljudje še vedno tisti, ki jim boš moral verjeti, saj bodo le oni znali razložiti, za kaj gre. Drugod lahko napravijo tako preproste bilance, da jih v časniku lahko vsak bere in ve, ali gre za dobiček ali izgubo. Ali ne bi tudi pri nas lahko bili letni obračuni takšni, da bi jih vsaj približno lahko vsak razumel?

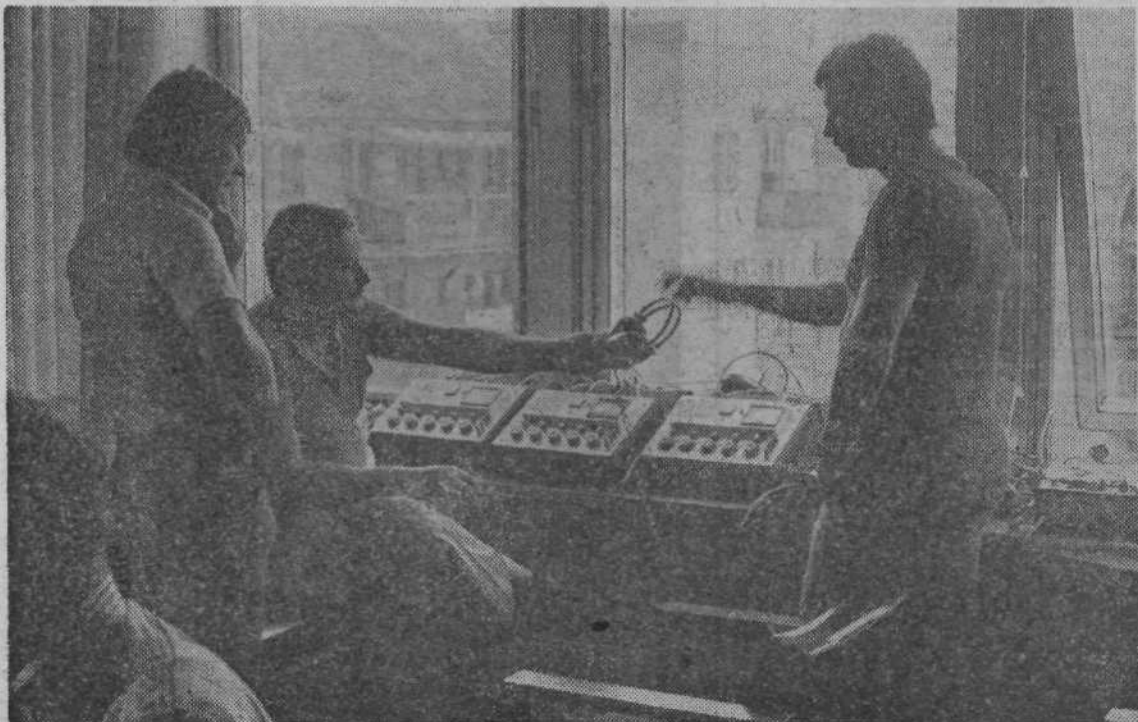
Čutiti moramo družbeno strukturo

VOJKO NOVAK, predsednik OK SZDL Ljubljana Center:

Vesel sem vzdušja današnje sestanka, ki me je še bolj prepričal, da delovni ljudje to akcijo podpirajo, iz vaših besed čutim, da se dejansko nekaj premika. Prav gotovo je, kar ugotavljate, da je ta akcija na začetku in da se ničesar ne da narediti čez noč. Čutiti pa je širšo družbeno ozračje in to je najpomembnejša ugotovitev današnjega sestanka. Glede širine akcije menim, da je tako zastavljena, da bo tudi ob vaši pomoči, tako s kritiko kot zahtevami, z vašimi željami in predlogi, na vseh področjih dobila enako družbeno težo in merilo. S to družbeno akcijo želimo doseči pravzaprav to, da bo naša družba porabila samo tisto, kar ustvari. Ne smemo se toliko stegovati, da bomo vedno imeli noge zunaj. Ta akcija poteka v tej smeri in menim, da bomo uresničeno začeli dobro gospodariti. Danes vemo, da splošne in skupne porabe nismo spravili v tista merila, ki nam jih je določal denar, s katerim smo razpolagali. S to akcijo pa je treba to odločno storiti. Prepričan sem, da boste tudi v prihodnje podpisovali mnoge samoupravne sporazume in dogovore. Slabost se mi zdi, da se je to marsikje reševalo s političnim prepričevanjem, da ni bilo tu gospodarske logike kakaj, denimo, neki sporazum podpisati in pristopiti k njemu. To torej ne more biti samo politična akcija, marveč ekonomsko politična akcija. Če bomo družbene sporazume v prihodnje tako sprejemali in jih podpisovali, potem se bodo stvari drugače obrnile kot doslej. Podpisovali bomo take sporazume, za katere bodo sredstva, druge pa bo treba odložiti oziroma jih začeti reševati v manjši meri. Sicer bomo imeli vrsto podpisanih sporazumov, politično evidentiranih, ki pa jih ne bomo mogli uresničevati in bomo ob koncu leta ugotavljali, da marsičesa nismo naredili. Menim, da bi

si s sprejemanjem in neuresničevanjem sporazumov sami sebi delali slabo politično in gospodarsko uslugo. Prav zaradi uveljavljanja družbenega samoupravljanja je treba sleherni sporazum pretehtati z veliko odgovornostjo z ekonomske, politične, človeške, kulturne in še katere strani. Vloga in volja delavca, da je treba povsod varčevati, mora priti do izraza povsod. Ustavna določila moramo speljati z voljo delavcev. Ni tako dobre ustave ne gospodarske sistema ne zakonov, če dejansko ne bo začel odločati delavec. Kako se organizirati, pa je stvar vseh. Načelnih izhodišč imamo dovolj, za njihovo uresničitev je treba čutiti vpliv, pritisk delavca na vseh ravneh, le tako si lahko obehamo uspeh družbene akcije. Računamo, da bi gospodarstvo lahko stabilizirali, dobro, ne v enem letu, ampak vsaj v srednjeročnem načrtu, da bomo lahko rekli, da imamo normalno gospodarjenje. Dejansko je treba na mnogih področjih spremeniti zakonodajo, kot ste rekli. Tu mora priti do pobude, denimo s tega sestanka, da skupno z vašo pomočjo ustanovimo neko pravno službo, da to damo gospodarski zbornici, da bi se stvari hitreje reševale. Želel bi povedati še to, da tega sestanka nismo sklicali slučajno. Če pogledamo samo strukturo vodstev socialistične zveze v Centru, vidimo, da delavec skorajda ni.

Če pravimo, da je to množična organizacija vseh delovnih ljudi, potem moramo tudi v vodstveni strukturi slišati delavčev besedo. Ne samo delavčev, temveč besedo vse družbene strukture. Z vašo pomočjo želimo dobiti delavce v naša občinska vodstva in odbore. Le tako bo mogoče dati političnemu delu socialistične zveze novo noto, nov zagon. Od tega sodelovanja si obojemo veliko. Prosili bomo vaše ljudi za enkratne delovne naloge, saj si brez vaše pomoči ne moremo zamisliti dobrega funkcioniranja združenega dela, denimo zbora združenega dela ali samoupravnih interesnih skupnosti.

DOGOVORI — glasilo OK SZDL Lj-Center, Trdinova 4. Tel.: 312-634

IZDAJATELJSKI SVET:

Stane Novak (predsednik), Blaž Matekovič, Viktor Damjan, Marjan Mayer, Franci Strle, Breda Pavlič, Lojze Cepuš, Borut Slokan, Tatjana Pust, Artur Boroje, Mišo Javornik, Vladimir Jerman, Ivan Hafner.

UREJA UREDNIŠKI ODBOR:

Zvone Kržišnik (glavni urednik), Mišo Javornik (odgovorni urednik), Ciril Barborič (tehnični urednik) s sodelavci.

Tiska ČGP »DELO« — Časopis izhaja prvi ponedeljek v mesecu — Oproščeno temeljnega davka po mnenju sekretariata za informacije IS SRS z dne 13. II. 1973, številka 421-1/72.